
Odbor právní a Krajský živnostenský úřad

Oddělení státního občanství a přestupků

Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím v rámci postupu podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu

1. Jak by v případě úniku kyanidů nebo jiných podobných toxických látek z kanalizace a ČOV DEZA do Bečvy byla veřejnost informována o vzniku ohrožení zdraví a životů vody v Bečvě a jak by byla informována o ukončení tohoto nebezpečí.
2. Jak by v případě úniku kyanidů nebo jiných podobných toxických látek z kanalizace a ČOV DEZA do Bečvy byla zajištěna likvidace havárie a ochráněna Bečva a související vodárenské zdroje na Bečvě pod DEZOU a na řece Moravě pod soutokem s Bečvou před kontaminací z havárie na Bečvě.“

K dotazu č. 1:

Pomineme-li, že má společnost DEZA, a.s. nastavena organizační preventivní opatření, kterými významným způsobem předchází vzniku závažných havárií v souvislosti s používáním nebezpečných chemických látek při svých výrobních činnostech, je ve společnosti nastaven také systém zmáhání případných vzniklých havárií. Plán opatření pro případ havárie (ochrana vod před únikem závažných látek), který má společnost DEZA, a.s. vypracovaný, stanovuje bezpečnostní opatření vedoucí k minimalizaci následků závažné havárie a dále stanovuje činnosti a postupy při likvidaci havarijních stavů, provedené způsobem šetrným pro životní prostředí, které zabrání pozdějšímu nevratnému následku vzniklé havárie. Cílem havarijních plánů je stanovit povinnosti osob při havarijních stavech, určit činnosti a postupy při zneškodnění následků vzniklé havárie tak, aby bylo zabráněno škodlivým následkům, popř. minimalizaci dopadů na životní prostředí, stanovit způsob vyhlášení havarijního poplachu, způsob hlášení a spolupráce s orgány státní správy.

V případě havárie popsané žadatelem, tedy způsobené únikem kyanidů nebo jiných závažných látek z kanalizace a ČOV DEZA do Bečvy, se dle schváleného havarijního plánu jedná o havárii, jejíž důsledky překračují hranice areálu společnosti. V takovémto případě se na provozovatele zařízení vztahují ke stejné skutkové podstatě dva právní předpisy řešící informování o havárii – povinnosti vyplývající z ustanovení § 41 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále „zákon o vodách“) a povinnosti vyplývající z ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií.

Z platné legislativy a vydaného integrovaného povolení tak provozovateli zařízení vzniká povinnost neprodleně hlásit dotčeným orgánům (obec, krajský úřad, Česká inspekce životního prostředí, Krajská hygienická stanice) všechny mimořádné události, havárie zařízení a havarijní úniky znečišťujících látek ze zařízení do životního prostředí, které mají závažné dopady na životní prostředí; v případě mimořádného závažného zhoršení nebo mimořádného závažného ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod musí být v souladu se zákonem o vodách informován také Hasičský záchranný sbor České republiky nebo jednotky požární ochrany nebo Policie České republiky a Povodí Moravy, s. p.

Ze zákona o vodách vyplývá, že práce na zmáhání havárie (podle místa havárie) má řídit příslušný vodoprávní úřad. V souladu s ustanovením § 41 odst. 4 zákona o vodách dojde-li k havárii mimořádného rozsahu, která může závažným způsobem ohrozit životy nebo zdraví lidí, platí při zabraňování škodlivým následkům havárie přiměřeně ustanovení o ochraně před povodněmi. Z těchto ustanovení vyplývá, že stejně tak, jak by byla veřejnost informována v případě povodňových rizik, má být příslušnými úřady informována o havárii

mimořádného rozsahu. Jednou z institucí, které má provozovatel zařízení povinnost hlásit havárii, je také příslušná obec. Každá obec má nastaveny mechanismy a krizové plány pro případy mimořádných událostí na svých územích, podle kterých se dále při zmáhání dané situace řídí.

K dotazu č. 2:

To, jak by v případě úniku kyanidů nebo jiných podobných toxických látek byla zajištěna likvidace havárie, řeší právě Plán opatření pro případ havárie (Havarijní plán), který má společnost DEZA, a.s. zpracován. V jeho obsahu jsou popsány možné scénáře úniku závadných látek spolu s postupy při zneškodňování následků vzniklé havárie v areálu společnosti.

Ochrana řeky Bečvy v případě vniknutí Vámi uvedených závadných látek je dále řešena operativně s přihlédnutím k rozsahu havárie, množství a typu uniklé látky a jejich charakteru. Ke zmáhání havárie a jejich následků mimo areál společnosti jsou příslušné integrované záchranné složky, především Hasičský záchranný sbor České republiky v součinnosti s dalšími orgány.